

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott**Tid:** Torsdagen den 13 februari 2025 kl. 09:00-11:45**Plats:** Esplanaden, Stadshuset**Beslutande:** Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), vice ordförande
Ari Leinonen (S)
Jan Lundberg (S) ersätter Mehrana Bassami (S)
Alireza Mosahafi (M)
Tobias Holmbom (V) ersätter Linda Lotare (V)
Maria Lindvall (-)(L)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Solveig Granberg**Sekreterare:** ..... §§ 5-13
Sofia Gustafsson**Ordförande:** .....
Charlotta Westerlund**Justerare:** .....
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Sammanträdesdatum: 2025-02-13

Anslaget har satts upp: 2025-02-14

Anslaget tas ner: 2025-03-10

Förvaringsplats: Kommunkansliet

Underskrift: .....
Sofia Gustafsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Josefin Gustafsson (M)

Lucas Nilsson (KD)

Mariam Salem (MP)

Tjänstepersoner

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

Övriga

Maria Edstedt, lärare Dragonskolan

Hampus Ohlsson, elev Dragonskolan

Rut Bjurdamm, elev Dragonskolan

Alice Viklund, elev Dragonskolan

§ 5

Diariernr: KS-2025/00019

JUSK Tid för justering

Beslut

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott beslutar

Att protokollet justeras digitalt senast den 14 februari 2025.

§ 6

Diariernr: KS-2024/00219

Uppföljning av JUSK aktivitetsplan och budget helår 2024

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Uppföljning av jämställdhetsutskottets aktivitetsplan och budget för helår 2024 har upprättats.

Några aktiviteter att nämna är flertalet yttranden över motioner och program, genomgång av nämnders verksamhetsplaner har genomförts, stöttat verksamheter exempelvis äldreomsorgen och skolan samt medfinansierat projekt kvinnojouren.

Jämställdhetsutskottet redovisar en positiv budgetavvikelse.

Beslutsunderlag

Aktivitetsplan 2024 återsrapportering helår

Budget 2024 återsrapportering helår

Beredningsansvariga

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Styrning och samordning

§ 7

Diariernr: KS-2025/00045

JUSK aktivitetsplan och budget 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att godkänna förslag till aktivitetsplan för Jämställdhetsutskottet för 2025

att godkänna förslag till budget för Jämställdhetsutskottet för 2025

Ärendebeskrivning

Förslag till aktivitetsplan för Jämställdhetsutskottet 2025

Fokus för arbete för 2025 är: jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur, ökad kunskap innebär medvetna beslut, innovation och partnerskap gör skillnad, samt systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling.

Aktiviteter 2025

Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur

1. Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige
2. Följa upp nämndernas arbete med det övergripande inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv
3. Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer
4. Uppdatera strategi för jämställdhetsarbete i linje med ny styrstruktur samt CEMR-deklarationens nya artiklar
5. Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete

Ökad kunskap innebär medvetna beslut

6. Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaktsordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer

7. Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete
8. Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv
9. Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor

Innovation och partnerskap gör skillnad

10. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del
11. Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden
12. Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt

Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

13. Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning
14. Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet
15. Aktiviteter kopplade till det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Förslag till budget 2025

<u>Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur</u>	
1. Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige	0 kr
2. Inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv	0 kr
3. Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer	40 000 kr
4. Uppdatera strategi för jämställdhetsarbete i linje med ny styrstruktur samt CEMR-deklarationens nya artiklar	30 000 kr
5. Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete	0 kr
<u>Ökad kunskap innebär medvetna beslut</u>	

6. Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaktsordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer	250 000 kr
7. Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete	50 000 kr
8. Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv	0 kr
9. Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor	100 000 kr
<u>Innovation och partnerskap gör skillnad</u>	
10. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del	150 000 kr
11. Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden	50 000 kr
12. Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt	70 000 kr
<u>Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling</u>	
13. Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning	0 kr
14. Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet	20 000 kr
15. Aktiviteter kopplade till det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra	90 000 kr
	850 000 kr

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2025-02-13

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

§ 8

Diarienum: KS-2024/01116

JUSK yttrande på plan för digital omställning

Beslut

Jämställdhetsutskottet antar yttrande enligt tjänsteskrivelsen

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns nuvarande IT-strategi beslutades av Kommunfullmäktige 2017. Strategin har inte reviderats sedan beslutet och det har sedan dess skett flera större förändringar som påverkar behovet av styrning inom IT och digitalisering/digital omställning. Teknikutvecklingen i omvärlden går också extremt fort och nya områden som exempelvis AI, dataanalys och automation skapar nya möjligheter men också utmaningar. Från och med 2024 finns i den gemensamma verksamheten Digital omställning och IT inom Teknik- och fastighetsförvaltningen. Ansvaret för kommunens digitala omställning flyttades i samband med det från Kommunstyrelsen till Tekniska nämnden. Ovanstående, tillsammans med en förväntan på att öka takten i kommunens digitala omställning, resulterar i behovet av att etablera en styrning som skapar förmåga att effektivt realisera framtidssäkra lösningar och skapa nytta för kommunens invånare och verksamheter i snabbare takt och med större effekt. Utifrån en relevansprövning som gjordes av kommunens IT-strategi och e-servicestrategi beslutade kommunfullmäktige i april 2024 att dessa skulle revideras. Syftet med Plan för digital omställning är att:

- Sätta riktning och skapa långsiktighet för Umeå kommuns digitala omställning.
- Vara styrande vid beslut och prioriteringar i kommunens digitaliseringsarbete.
- Skapa samsyn och gemensam förståelse för prioriteringar.
- Tydliggöra gemensamma inriktningar och områden som kommunen behöver samhandla och kraftsamla inom.
- Vara ett stöd för nämnder och verksamheter i den strategiska planeringen och omställningsarbetet.

Plan för digital omställning ska bidra till långsiktighet i kommunens digitaliseringsarbete och skapa stabila grundläggande förutsättningar för kommunens digitala omställning. Plan för digital omställning gäller hela kommunens organisation men specifikt de egna nämnderna. Utifrån Plan för digital omställning kommer ett operativt styrdokument tas fram som konkretiserar hur ambitionerna i planen ska nås. Styrdokumentet kommer sannolikt att benämnas *Handlingsplan för digital omställning* och kommer att upprättas efter att *Plan för digital omställning* är beslutad.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet ser behovet av en Plan för digitalisering och tycker i stora delar att det är ett bra dokument. Jämställdhetsutskottet vill särskilt trycka på vikten av att all personbaserad data behöver samlas in på kön, det vill säga säkerställa att det finns riktlinjer och metodstöd för könsuppdelad statistik, samt att system understödjer insamling och hantering av könsuppdelad statistik (ex. genom att ställa krav vid upphandling av system). Könsuppdelad statistik är ett viktigt verktyg i arbetet för ett jämställt samhälle. Umeå kommunfullmäktige har antagit ett övergripande jämställdhetspolitiskt mål och att statistik genomgående presenteras med kön som övergripande indelningsgrund är en förutsättning för att kommunens verksamheter ska kunna arbeta strategiskt med jämställdhet och exempelvis förbättra verksamheten och/eller synliggöra ojämnt fördelade livsvillkor, skillnader i exempelvis bemötande eller handlingsutrymme, diskriminering, etc. Jämställdhetsutskottet anser vidare att kunskap om jämställdhetsarbete behöver genomsyra arbetet med digitalisering.

I arbete med Plan för digitalisering är det även av stor vikt att kunskap om snedvridning vid insamling av data finnas med. Att datahantering ska vara transparent och säker är viktigt men för att ambitionerna med en hållbar utveckling ska nås behöver det även problemformuleras kring vilken typ av data som samlas in och vem som bestämmer vilken data som ska samlas samt vem som analyserar den data som samlas in. Här ser jämställdhetsutskottet ett behov av en tydlig struktur för att säkerställa att olika kompetenser tillfrågas och bjuds in i samtal kring datainsamling och analys. Utan detta riskerar digitalisering att cementera ojämställda och

ojämlika strukturer i stället för att, som den uttryckta ambitionen i förslag till Plan för digitalisering, skapa ett starkare samhällskontrakt.

Jämställdhetsutskottet ser det som positivt att det i *Inriktning 1. Digitaliseringen skapar nytta för invånarna i högre utsträckning* skrivs fram att jämställdhet är ett viktigt värde och att digitalisering behöver ske närmare medborgarna. I strategin skrivs att "Den digitala omställningen i kommunen ska underlätta för invånare att hantera sina rättigheter och skyldigheter utifrån livshändelser och -situationer." Jämställdhetsutskottet vill här lyfta ett förslag till tillägg: "Att den digitala omställningen i kommunen ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv"

Jämställdhetsutskottet ser positivt på de delar i föreslagen plan som lyfter frågor om att involvera invånare och att skapa sammanhållna lösningar som är logiska och till nytta för medborgare. Att invånare som idag av olika anledningar står långt ifrån digitala lösningar som kommunen erbjuder är en viktig grupp att säkerställa nyttan hos och att utveckla lösningar tillsammans med, för att digitalisering ska bli ett verktyg som ökar och inte minskar den sociala hållbarheten. Att minska det digitala utanförskapet bör även det vara något som hanteras i Plan för digitalisering alternativt i efterföljande styrande dokument.

För en lyckad process med digitalisering krävs inte bara kunskap om verksamheterna och förutsättningarna för arbete inom Umeå kommun utan även kunskap om livsvillkor hos Umeå kommuns invånare. Jämställdhetsutskottet anser det vara viktigt att denna fråga hanteras på ett bra sätt i den framtida handlingsplanen för att säkerställa att det finns en bred kunskap om de många olika liv som levs med olika förutsättningar i Umeå och att därmed de ex. digitala tjänster som skapas utgår från invånare i Umeå. Att öppna upp processer och säkerställa att många kompetenser finns runt bordet vid behovsinventeringar, samt till exempel i framtagande av handlingsplaner för digitalisering kan vara ett sätt att arbeta.

Jämställdhetsutskottet håller med om skrivningarna inom *Inriktning 5. Data används i högre grad som en strategisk tillgång*. Här vill dock

utskottet lyfta att erfarenhet från att under lång tid samlat och använt data som en strategisk tillgång i jämställdhetsarbetet i Umeå kommun och i Sverige som land visar att det inte är tillräckligt att presentera data som visar på orättvisor eller ojämlikhet. För att en förflyttning ska ske behöver data förstås. Till det tillkommer att organisationen behöver ha tilltro till den data som presenteras och fatta beslut som kan gå emot tidigare väl inarbetade rutiner och sätt att arbeta. Jämställdhetsutskottet anser det därför vara av stor vikt att kunskap kring utvecklingsarbete och motstånd utvecklas hos personer som arbetar med digitalisering.

Frågan om digitalisering berör samtliga nämnder och förvaltningar och är inte en teknisk fråga utan en fråga om omställning och utveckling. Jämställdhetsutskottet ställer sig frågande till att en enskild nämnd (TN) görs ansvarig för digitaliseringen av Umeå kommun, en fråga som bör placeras på övergripande nivå under kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Plan för digital omställning - remissversion

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

tndiarium@umea.se

§ 9

Diariernr: KS-2024/01094

JUSK yttrande på motion 24/2024: Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen

Ärendebeskrivning

Centerpartiet yrkar i motion 24/2024 att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Motionären menar att syftet med motionens förslag är att ytterligare stärka insynen och dialogen mellan fullmäktiges ledamöter och ansvariga funktioner.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Enligt kommunallagen får interpellationer samt frågor ställas av ledamöterna i kommunfullmäktige och riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Interpellationer ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning men får inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild. Interpellationer bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för kommunen. Frågor har till syfte att hämta in upplysningar och ska ha ett bestämt innehåll.

Förslaget enligt motionen skulle innebära att exempelvis jämställdhetsutskottets ordförande också kan interPELLERAS och ställas frågor, vilket inte fallet är idag.

Jämställdhetsutskottet ser positivt på denna möjlighet, men vill samtidigt påminna om att interpellationer är ett verktyg för ansvarsutkrävande där det finns en sammankoppling mellan ansvar och befogenhet.

Verksamhetsansvaret för det kommunövergripande jämställdhetsarbetet ligger hos Kommunstyrelsen, vilket innebär att interpellationer och frågor som rör kommunens jämställdhetsarbete i första hand bör ställas till kommunstyrelsens ordförande. Det samma gäller kommunstyrelsens utskott.

Beslutsunderlag

Motion 24/2024

Beredningsansvariga

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 10

Diariernr: KS-2025/00147

Nämndernas verksamhetsplaner ur jämställdhetsperspektiv 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Genomgång av samtliga nämnders verksamhetsplaner för 2025 med fokus på formuleringar kring jämställdhet och jämställdhetsmål i beskrivningen av;

- Grunduppdrag
- Nämndspecifika mål och strategier
- Nämndens aktiviteter i relation till program och inriktningsmål jämställdhetsrelaterade tilläggsuppdrag
- Utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt.

Uppföljningen visar sammanfattningsvis att jämställdhet omnämns i årets verksamhetsplaner i större omfattning jämfört med förgående års

Beslutsunderlag

Uppföljning nämnder VP 2025

Beredningsansvariga

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Styrning och samordning

Nämnderna

§ 11

Diariernr: KS-2023/00917

Återrapportering kvinno- och tjejjouren projekt "Under radarn"

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Kvinno- och tjejjourens återrapportering för projektet "Under radarn" som jämställdhetsutskottet medfinansierade med 80 000:- enligt beslut 2023-12-07.

Beslutsunderlag

Slutrapport under radarn 2024

Beredningsansvariga

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

§ 12

Diarienum: KS-2025/00183

JUSK Återrapportering från MR-dagarna i Skellefteå

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Utskottet finansierade i 2024 års budget Dragonskolans deltagande på MR-dagarna.

Läraren Maria Edstedt och tre elever från Dragonskolans samhällskunskapsprogram deltar på sammanträdet och berättar om deras deltagande på MR-dagarna i Skellefteå.

Från Dragonskolan åkte ca 90 elever och 12 lärare från samhällskunskapsprogrammen årskurs 1 och 3.

§ 13

Diariernr: KS-2025/00148

Informationer 2025-02-13

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att

till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ges information om;

- Återrapport Forum Jämställdhet; Charlotta Vesterlund (S) och Solveig Granberg (C) informerar från konferensen.
- Inför rallyt; Umeå kommun och Polisen har genomfört aktiviteter inför rallyt för att informera om sexköpslagen och människohandel. Material delats ut till bland annat hotell, taxibolag.
- Inställt sammanträde, jämställdhetsutskottet 12 mars 2025.
- Återrapport från konferens om hedersrelaterat våld; Maria Lindvall (-) (L) informerar från konferensen.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.